

Studentennummer: .....

Naam: .....

Examen *Onderwijskunde*
Academiejaar 2007-2008 20 augustus 2008 - 2de zittijd

Lees het volgende vóór je start met het oplossen van de vragen:

- Let op! Dit examen is deels gebaseerd op casusposities die ook in het examen voor de eerste zittijd werden gebruikt. Maar de stellingen die naar voren worden geschoven zijn nieuwe stellingen!!
- Plaats op èlk blad van deze examenbundel je naam en studentennummer!
- Heb je dat ook gedaan op je roze scoreformulier?
- Het permutatienummer (versienummer van het examen) wordt door ons ingevuld.
- Bij elke vraag is slechts één antwoordalternatief juist.
- Het aanduiden van een juist alternatief levert een positieve score op.
- Er wordt geen giscorrectie toegepast.
- Ongeveer de helft van de vragen peilt de beheersing op het weet- en inzichtsniveau. De andere helft peilt vooral de beheersing van de cursus op het toepassingsniveau.
- Let op met de stellingen. Ze zijn waar of onwaar. Gebruik de informatie uit de stellingen dus niet ondoordacht bij het beantwoorden van vorige of volgende vragen.
- Succes!

Vraag 1

Lees het volgende uittreksel uit De Standaard van 14 augustus 2008 en beoordeel vervolgens de stellingen.

OOK STUDIEBEURS VOOR KLEUTERS EN SCHOLIEREN

Vanaf vrijdag 15 augustus kunnen ouders voor het eerst een studiebeurs voor het lager of kleuteronderwijs aanvragen. Voor kleuters zal de nieuwe studiebeurs gemiddeld 80 euro bedragen, voor het lager onderwijs wordt dat 116 euro.

Wie meerdere schoolgaande kinderen heeft, mag voortaan ook één dossier indienen, en moet niet meer voor elk kind een aanvraag doen. Dat meldt Het Belang van Limburg.

Afgelopen schooljaar zijn 140.338 studietoelagen goedgekeurd voor het hoger onderwijs en het middelbaar. De gemiddelde tarieven voor het secundair onderwijs zijn voor dit schooljaar fors opgetrokken van 240 naar 377 euro, in het hoger onderwijs mogen ouders rekenen op gemiddeld 1.571 euro.

Opvallend is dat er voor 2007-2008 nog 10 miljoen euro, 11 procent van het budget, ongebruikt in de pot voor de studiebeurzen zit.

1. Een studiebeurs is een maatregel op het microniveau van het gezin.
2. Dat de studiebeurzen nu uitgebreid worden naar het lager en kleuteronderwijs, is een maatregel op het mesoniveau.
3. De budgettaire ruimte voor studiebeurzen is een organisatie-gerelateerde variabele in het onderwijskundig referentiemodel.
4. De bepaling van de tarieven voor een studiebeurs gebeurt op het microniveau omdat dit afhankelijk is van het gezinsinkomen.

Beoordeel in verband met dit artikel de volgende stellingen:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 2

Lees het volgende uittreksel uit De Standaard van vrijdag 30 mei 2008

Vijfentwintig scholen slaan de handen in mekaar

OOSTENDE De komende drie jaar zullen alle lagere en middelbare scholen van het vrij onderwijs aan de Middenkust samenwerken om de leerlingen beter te begeleiden. Ook het KHBO en het centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) doen mee.

'De figuurlijke proeftuin die we met het onderwijsvernieuwende project uittesten, kent al een voorganger op beperkte schaal met ondermeer het VTI', zegt woordvoerder Jan Vanleenhove. Die samenwerking tussen enkele lagere scholen en één technische school wordt tussen dit jaar en 2010 uitgebreid naar alle middelbare scholen van het vrij onderwijs en de lagere scholen van Oostende, Middelkerke en Bredene.

'Doel van ons project is om het percentage leerlingen dat vroegtijdig uitstapt te verminderen. We willen hen helpen in de keuze van de juiste richting.

Het project heeft een invloed op duizenden leerlingen, maar wordt toch het meest concreet in de overstap van het zesde leerjaar naar het eerste middelbaar en als de leerlingen het secundair verlaten', luidt het.

Twee concrete acties bestaan er in dat leraars talen uit het secundair in het basisonderwijs les geven en onderwijzers helpen en dat leerlingen uit het zesde leerjaar op bezoek gaan in scholen in het secundair om de overgang vlot te laten verlopen en hen met kennis van zaken de juiste studiekeuze te laten maken. (efo)

Beoordeel in verband met dit artikel de volgende stellingen:

1. Een "schoolbezoek" zoals beschreven in dit artikel is een "instructieactiviteit" op het microniveau in ons onderwijskundig referentiekader.
2. In dit artikel spreekt men over het percentage leerlingen dat vroegtijdig uit het onderwijs stapt. Dit is een uitspraak op het microniveau van het onderwijskundig referentiekader.
3. Het VTI waarvan sprake in dit artikel, treedt op als actor op het microniveau van het onderwijskundig referentiekader.
4. Het geschetste project voor de Middenkust is te situeren op het microniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
 B. Alleen stelling 2 is correct.
 C. Alleen stelling 3 is correct.
 D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 3

Lees het volgende uittreksel uit De Standaard van donderdag 29 mei 2008.

Leerlingen maken toets Frans - Dit deed uw kind vandaag op school

Vandaag kregen 3.000 leerlingen van het zesde leerjaar een toets Frans. Minister van Onderwijs, Frank Vandenbroucke, wil zo nagaan of scholen en leerlingen de eindtermen en ontwikkelingsdoelen voldoende onder de knie hebben.

Eerder bleek dat de er een te grote kloof is tussen de kennis Frans van het lager onderwijs en de eerste graad secundair. Via deze steekproef wil de minister dit probleem beter in kaart brengen.

In de 110 lagere scholen zullen de twaalfjarigen naast een schriftelijke toets ook Frans moeten spreken.

Pas in de eerste helft van 2009 zullen we weten hoeveel twaalfjarigen een brood kunnen bestellen in het Frans. Pas dan worden de resultaten van de steekproef bekend gemaakt.

Andere scholen, maar ook ouders kunnen zelf ook de test afleggen. Na afloop van de toets, om 16 uur vanmiddag, komen enkele opgaven van de peiling online.

Op 5 en 6 juni test de minister de wiskunde-kennis bij 6.000 leerlingen.

Beoordeel in verband met dit artikel de volgende stellingen:

1. De vaststelling dat er een kloof bestaat tussen het lager en het secundair onderwijs wat betreft beheersing van het Frans, is een vaststelling op het macroniveau.
2. De invoering van toetsen om de beheersing van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen te onderzoeken, is een ingreep op het mesoniveau volgens het onderwijskundig referentiekader.
3. De leerdoelen die scholen nastreven op basis van de eindtermen Frans zijn elementen op het macroniveau in het onderwijskundig referentiekader.
4. Dat ouders ook zelf de test Frans online kunnen afleggen, is een maatregel die aansluit bij de instructieactiviteiten op het microniveau in het onderwijskundig referentiekader.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 4

~~De Standaard van donderdag 29 mei 2008~~

~~Naschoolse opvang wordt twee derde duurder~~

~~AALST – Zeven jaar lang werd niet geraakt aan de retributies voor buitenschoolse opvang en schoolmaaltijden in de Aalsterse stadsscholen. De gemeenteraad van Aalst ging dinsdag akkoord om de bedragen met ruim de helft op te trekken.~~

~~Voor de nieuwe regeling werd begin deze maand overleg gepleegd met de schoolraad stedelijk onderwijs Aalst. Tijdens dit overleg kon er geen consensus worden bereikt over de voorgestelde wijzigingen gelet op de drastische verhogingen. De schoolraad zag liever een geleidelijke aanpassing en merkte tevens op dat sommige ouders geen alternatief hebben dan hun kind toe te vertrouwen aan de buitenschoolse opvang.~~

~~Vanaf volgend schooljaar worden de tarieven met gemiddeld de helft opgetrokken. De voorschoolse opvang stijgt van 0,45 naar 0,75 euro, de tussenschoolse van 0,30 naar 0,50 euro, de naschoolse van 0,60 naar 1 euro en voor de woensdagnamiddag gaat het tarief van 1,80 naar 2,50 euro. Ook tijdens de vakantieperiodes wordt de opvang gemiddeld met de helft duurder.~~

~~Ook de retributies voor consumpties worden flink opgetrokken. Maaltijden voor kleuters stijgen van 1,55 naar 2 euro, lagere schoolkinderen betalen 2,50 in de plaats van 1,80 euro en een drankje of soep kost straks 0,40 euro in de plaats van 0,30 euro. Daar tegenover staat dan weer dat de bijdrage voor het zwembadvervoer basisonderwijs wordt afgeschaft naar aanleiding van de 'scherpe maximumfactuur'. Die kostte ouders vroeger 1,20 euro en wordt nu dus gratis.~~

~~Lees en beoordeel over dit krantenartikel de volgende stellingen:~~

- ~~1. De “retributies voor buitenschoolse opvang en schoolmaaltijden” zijn een maatregel op het macroniveau in het onderwijskundig referentiekader.~~
- ~~2. De schoolraad stedelijk onderwijs Aalst is een actor op het mesoniveau in het onderwijskundig referentiekader.~~
- ~~3. Voorschoolse opvang is een organisatievariabele op het microniveau in het onderwijskundig referentiekader.~~
- ~~4. Zwembadvervoer is een organisatievariabele op het microniveau in het onderwijskundig referentiekader.~~

~~Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:~~

- ~~**A. Alleen stelling 1 is correct.**~~
~~B. Alleen stelling 2 is correct.~~
~~C. Alleen stelling 3 is correct.~~
~~D. Alleen stelling 4 is correct.~~

Vraag 5

Lees het volgende artikel uit de Knack van 09 april 2008 en beoordeel dan de eraan gerelateerde stellingen.

Soepeler taalregels hoger onderwijs

De Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) pleit voor een beperkte versoepeling van de taalregeling in het hoger onderwijs. Dat kan, volgens de VLOR, Vlaanderen aantrekkelijker maken voor buitenlandse studenten en docenten. Daarnaast kan het de talenkennis van de studenten bevorderen.

Concreet meent de VLOR dat onderwijsinstellingen in de bacheloropleidingen een volledig semester in een andere taal zouden moeten kunnen inrichten. Ook een volledige masteropleiding in een andere taal moet mogelijk worden.

Vlaams minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke (SP.A) had de VLOR om een advies over de kwestie gevraagd. Volgens de huidige regelgeving mag maar 10 % van het programma in de bachelors in een andere taal dan het Nederlands gegeven worden. Voor de masteropleiding mag 'in beperkte mate' afgeweken worden van het Nederlands.

1. De taalregeling in het hoger onderwijs is een variabele op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
2. Het inrichten van bijv. de bacheloropleiding "Rechten" aan de Universiteit Gent is een organisatievariabele op het microniveau in het onderwijskundig referentiekader..
3. Het organiseren van een masteropleiding "Filosofie" aan de Universiteit Gent in het Engels is een ingreep op het macroniveau in het onderwijskundig referentiekader.
4. Wanneer de Vlaamse minister van Onderwijs aan de VLOR een advies vraagt, dan is dit een proces dat zich afspeelt op het mesoniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 6

Lees het volgende artikel uit De Standaard van 13 augustus 2008 en beoordeel dan de eraan gerelateerde stellingen.

ZOMERS TAALBAD NEDERLANDS

LEUVEN - REPORTAGE Leuven start met eerste zomerschool 37 kinderen startten gisteren met een Nederlands taalbubbelbad in het Leuvense basisschooltje Pee & Nel. Op nog 14 andere plaatsen in Vlaanderen brachten kinderen een deel van hun vakantie al lerend door. 'Kom je ook uit Iran?', vraagt de kleine Ali Reza spontaan in het Nederlands. Hij volgt net als de 37 andere kinderen uit zowat alle uithoeken van de wereld de zomerschool in het basisschooltje Pee & Nel in Leuven.

In afwachting van de activiteiten die om tien uur beginnen, is er een speeluurtje in de turnzaal van het basisschooltje in de Leuvense binnenstad. De meeste jongetjes werpen zich op de balspelen of slaan wild in het rond met hockeystokken. De meisjes, in groepjes van twee of drie, zijn tekeningen aan het inkleuren.

Een twaalfstal vrijwilligers houdt een oogje in het zeil en vangt de kinderen op, op deze eerste dag van de zomerschool Nederlands.

De kinderen hebben de meest uiteenlopende nationaliteiten: Chinees, Fins, Arabisch, Koerdisch, Engels, Frans, Iraans. In groep twee, waar 17 kindjes ingeschreven zijn, worden in totaal vijftien verschillende talen gesproken. De komende dagen zullen ze het in het Nederlands moeten roeien. Het Leuvense zomerschooltje is een gezamenlijk initiatief van de stad Leuven, de integratiedienst en het Regionaal Instituut voor Samenlevingsopbouw (RISO) Vlaams-Brabant. Schepen van Onderwijs en Integratie Mohamed Ridouani (VI. Pro), aanwezig om het startschot te geven, vindt het een heel belangrijk project. 'Er is nog veel werk aan de winkel. Taalachterstand begint heel vroeg en de kinderen dragen dat hun hele leven mee. In een studentenstad als Leuven zien we dat nog geen één procent van studenten aan de universiteit allochtoon is.'

1. Een "taal(bubbel)bad" is een instructiestrategie op het microniveau in het onderwijskundig referentiekader.
2. De onderwijsaanpak in het klasje met de 17 kinderen in groep twee in Leuven is een strategie op het mesoniveau.
3. Het standpunt van de schepen Mohamed Ridouani komt van een actor op het mesoniveau.
4. Taalachterstand is een organisatievariabele op het microniveau.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 7

Lees het volgende artikel uit De Standaard van 5 augustus 2008 en beoordeel dan de eraan gerelateerde stellingen.

OM TER MEEST HOLOCAUST HERINNEREN

BRUSSEL – Vlaams minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke is verheugd dat de federale regering mee wil bijdragen tot de herinnering aan de Holocaust.

In een open brief pleit minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael (Open VLD) ervoor om meer te investeren in 'Holocausteducatie' (DS 4 augustus). De kennis over de Holocaust bij jongeren is 'ontstellend zwak', stelt hij vast. Hij wil dat ze meer leren over 'de mechanismen die geleid hebben tot dit vreselijke drama, zodat ze er de nodige lessen uit kunnen trekken'.

'Zeer interessant', reageert minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke (SP.A). 'Een voorstel vanuit de federale overheid om ons te helpen bij alles wat we al doen rond herinneringseducatie. We doen al erg veel, maar elke suggestie en elk aanbod is interessant.'

Dewael pleit er bijvoorbeeld voor om een inventaris op te maken van alle initiatieven die te maken hebben met herinneringseducatie. Die plannen zijn er nochtans al. In mei van dit jaar kondigde Vandenbroucke al aan dat de vzw Kazerne Dossin het hele aanbod aan herinneringseducatie in Vlaanderen in zou kaart brengen om het op een gebruiksvriendelijke manier aan te bieden aan scholen. Hij maakte daar 70.000 euro voor vrij.

'Dat zal de zaken er dan een stuk makkelijker op maken', reageert Dewael. Het was vooral zijn bedoeling de maatschappelijke discussie op gang te trekken, zegt hij. 'Als je vanuit Justitie of de politiek moet ingrijpen na een bijeenkomst van Blood & Honour is het kwaad al geschied. We moeten meer preventief werk leveren.'

Dewael vindt het daarom belangrijk dat de Holocaust en de Jodenvervolging in de eindtermen van het onderwijs opgenomen worden. 'Ook over de bussen naar concentratiekampen kun je discussiëren. Minister van Defensie Pieter De Crem (CD&V) vindt dat geen kerntaak van Defensie. Maar het is er wel een van de overheid. Wie het doet, is niet belangrijk, wel dat de uitstappen plaatsvinden.'

1. Leerkrachten geven les op basis van de eindtermen.
2. Het aanpassen van de eindtermen gebeurt door de scholen zelf; en is dus een zaak van het mesoniveau.
3. Het aanpassen van de eindtermen gebeurt in de context van het onderwijskundig referentiekader.
4. De vzw Kazerne Dossin kunnen we zien als een actor op het mesoniveau in het onderwijskundig referentiekader.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 8

De associatiewetten keren bij vrijwel alle behavioristische auteurs terug. Lees en beoordeel de volgende concrete toepassingen en beoordeel of de verwijzing naar een concrete associatiewet correct is.

1. Het “regenwoud” roept bij mij het beeld op van China omdat ik daar vorig jaar op reis ben geweest. *We herkennen hier het principe van de gelijkheid.*
2. Omdat ik tijdens vakanties graag barbecues organiseer, roept het begrip *vakantie* bij mij meteen een gevoel op van afwassen, plannen, schermen bij elkaar sleuren. *Dit is een toepassing van het principe van de contiguiteit.*
3. Wanneer een leraar lichamelijke opvoeding, secundair onderwijs in het nieuwe schooljaar verwijst naar de openingsceremonie voor de Olympische Spelen bij het uitvoeren van evenwichtsoefeningen, dan bouwt hij voort op het *principe van de gelijkheid.*
4. Wanneer een leerkracht wiskunde bij een meetkundoefening, verwijst naar de aanpak van een architect, *dan past hij het principe van gelijkheid toe.*

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 9

In een cursus van de opleiding Actief Leren aan de Open Universiteit, vinden we volgend voorbeeld van een leerproces bij een paard. Na het geven van een goed antwoord kreeg het paard een suikerklontje als beloning.

Slimme Hans

Aan het begin van de vorige eeuw was een merkwaardig paard, Slimme Hans, een beroemdheid in Duitsland. Slimme Hans kon de rekenkundige problemen van zijn eigenaar Herr von Osten oplossen door met zijn voorbeen op de grond te kloppen. Wanneer het paard bijvoorbeeld gevraagd werd hoeveel 7 plus 2 was dan klopte het 9 keer met zijn voorbeen. Het dier kon naast optellen ook aftrekken, vermenigvuldigen en delen, verder kon het ook eenvoudige vragen over muziek, spelling en lezen beantwoorden.

Uiteraard zorgde dit merkwaardige talent van Slimme Hans voor veel ongeloof en om de sceptici een plezier te doen werd het paard zelfs getest in afwezigheid van Von Osten. Tot ieders verbazing bleef het paard de juiste antwoorden produceren.

Kon Hans echt taal begrijpen en rekenen? Na een reeks van experimenten konden psychologen eindelijk aantonen dat, hoewel Hans een zeer slim paard was, hij toch niet kon rekenen of taal begrijpen. Wat Hans wel kon was door goed te letten op subtiele, niet-verbale tekenen bij zijn ondervragers, de juiste antwoorden geven. De onderzoekers stelden vast dat als Hans op de grond klopte, hij in het begin snel klopte, daarna vertraagde en uiteindelijk op de juiste plaats stopte (af en toe was er een fout van één of twee eenheden). Ze ontdekten verder dat de ondervragers de neiging hadden om voorover te buigen wanneer ze Hans een probleem gaven, en meer en meer rechtop te gaan staan naarmate het juiste antwoord dichterbij kwam. Hans leek ook gevoelig te zijn voor de bewegingen van de wenkbrauwen van de ondervragers, de verwijding van de neusgaten en de toon waarop men sprak. Zodra de ondervragers buiten beeld van Hans werden geplaatst kon het paard de vragen niet meer juist beantwoorden. Het paard had eenvoudigweg geleerd om op de

.....

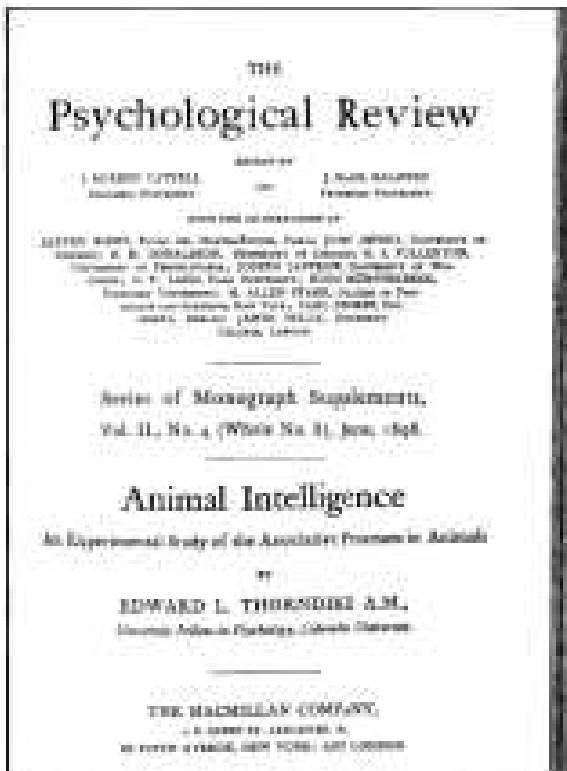
Beoordeel de volgende stellingen die ingaan op de processen die een rol spelen bij het geschetste leerproces:

1. De aandacht die Slimme Hans heeft voor de manier waarop ondervragers bijvoorbeeld hun wenkbrauwen fronsen, verwijst naar de manipulatie van de stimuli.
2. De aandacht die Slimme Hans heeft voor de manier waarop ondervragers bijvoorbeeld hun wenkbrauwen fronsen, verwijst naar de manipulatie van bekrachtiging.
3. In dit voorbeeld leert Slimme Hans door manipulatie van de bekrachtiging bij de verschillende opdrachten (rekenen, muziek, spelling, ...).
4. Bij de leerprocessen met Slimme Hans valt op dat de contingenties in de bekrachtiging een bepalende rol spelen bij de manipulatie van stimulus en bekrachtiging.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 10

Thorndike schuift een aantal wetten en principes naar voren. Lees en beoordeel de volgende stellingen over toepassingen van deze wetten.

(Foto: <http://psychologen.uwstart.nl/>)

1. De Law of Effect bouwt verder op de Law of Readiness.
2. De Law of Readiness is een conditie voor de werking van de wet m.b.t. Associative Shifting.
3. De Law of Effect geldt ook zonder dat de Law of Exercise geldt.
4. Bij Associative Shifting geldt de Law of Exercise niet.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 11

Volgende tekst kunnen we analyseren aan de hand van een visie op leren en instructie. Lees de tekst en beoordeel vervolgens de vier stellingen.

Bij (..) deze aanpak gaat het vaak om imaginaire confrontatie met de gevreesde stimuli: 'de cliënt wordt niet werkelijk met de gevreesde situatie geconfronteerd, maar krijgt de opdracht zich voor te stellen dat hij zich in die situatie bevindt'. Het doel van deze techniek is de angstreactie geleidelijk te laten uitdoven. Daartoe worden stimuli die angst uitlokken, gekoppeld aan stimuli die de cliënt prettig vindt. Deze laatste stimuli roepen een reactie op die onverenigbaar is met de angstreactie. Om die reden wordt wel gesproken van de antagonistische respons. Veel gebruikte antagonistische reacties zijn spierontspanning en aangename fantasieën die een rustgevend effect hebben (de cliënt stelt zich bijvoorbeeld voor dat hij op een rustig strand ligt en de zee hoort ruisen).

Om de gevreesde stimuli geleidelijk te kunnen aanbieden, moeten cliënten eerst een angsthierarchie maken waarin zij situaties in volgorde van angstwekkendheid rangordenen. In ontspannen toestand moet de cliënt zich vervolgens de minst angstwekkende situatie van de angsthierarchie voor de geest halen. De antagonistische respons (ontspanning) zorgt ervoor dat deze situatie die voorheen angst oproep, nu weinig of geen angst ontlokt. Na confrontatie met de minst gevreesde stimuli worden in volgorde van angstwekkendheid de volgende stimuli een voor een aangepakt.

Deze aanpak is vooral bruikbaar bij cliënten met een duidelijk omschreven angst voor objecten of situaties, maar ook cliënten met andere klachten waarin angst een rol speelt, kunnen er baat hebben.

(gebaseerd op <http://www.orthopedagogiek.info/gedragstherapie1.htm>).

- 1 De zinsnede “moeten cliënten eerst een angsthierarchie maken”, sluit aan bij shaping.
- 2 De situatie die “weinig of geen angst ontlokt” verwijst naar de bekrachtigers.
- 3 De zinsnede “De antagonistische respons (ontspanning) zorgt ervoor dat deze situatie die voorheen angst oproep, nu weinig of geen angst ontlokt” kunnen we zien als het streven naar een positieve bekrachtiging.
- 4 De zinsnede “maar krijgt de opdracht zich voor te stellen dat hij zich in die situatie bevindt”, verwijst naar de manipulatie van de bekrachtiging in leerproces volgens Skinner.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 12

Beoordeel de volgende stellingen over voorlopers en pioniers van het behaviorisme.

1. Wanneer een leerkracht een les start met een motiverende inleiding, zodat de leerlingen aandachtiger zijn, dan lokt hij een geconditioneerde reflex uit volgens Pavlov.
2. Associaties worden gelegd tussen "cognitieve" kenniselementen.
3. Negatieve bekrachtiging wordt nooit toegepast door behavioristen.
4. "Associative shifting" en "successieve approximatie" sluiten bij elkaar aan.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 13

~~Lees en beoordeel de volgende tekst over de visie op leren en instructie bij de opleiding van luchtvaartpiloten:~~

~~Piloten worden opgeleid in simulatoren. Ervaren piloten, kunnen in een fractie van een seconde een situatie beoordelen waarin ze al dan niet moeten/mogen opstijgen. Zo kunnen ze de informatie van radarbeelden snel doorkoppelen naar de informatie die beschikbaar is op hun hoogtemeter, en dit relateren aan wat ze buiten zien en wat ze horen vanuit de controletoren. Minder ervaren piloten baseren zich op een veel beperktere verzameling aan informatie om hun beslissingen op te baseren. Ervaren piloten blijken te kunnen terugvallen op complexe schema's in hun geheugen. Minder ervaren piloten bouwen nog volop dergelijke schema's op, of worden vooral georiënteerd in hun denken door de beschikbare gebrekkige schema's.~~

~~Beoordeel de volgende stellingen die deze aanpak situeren in een cognitivistische visie op leren en instructie:~~

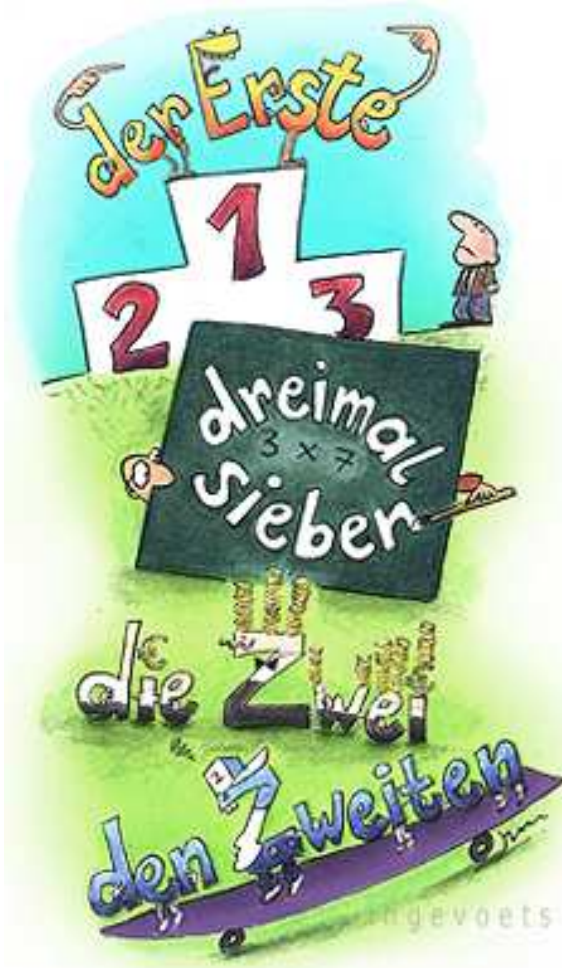
- ~~1. De zinsnede "informatie informatie van radarbeeldensnel doorkoppelen" verwijst naar de organisatie en elaboratie van informatie in het geheugen.~~
- ~~2. De verwijzing naar "het kunnen terugvallen op complexe schema's in hun geheugen" is een verwijzing naar de selectieve werking van het zintuiglijke geheugen bij ervaren piloten.~~
- ~~3. De zinsnede "Minder ervaren piloten bouwen nog volop dergelijke schema's op", is een verwijzing naar de gebrekkige werking van het werkgeheugen.~~
- ~~4. In de beschrijving staat de retrieval van informatie uit het lange termijn geheugen centraal.~~

~~Kies één van de volgende alternatieven:~~

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- ~~B. Alleen stelling 2 is correct.~~
- ~~C. Alleen stelling 3 is correct.~~
- ~~D. Alleen stelling 4 is correct.~~

Vraag 14

Hieronder zie je een afdruk van een tekening gemaakt in een handboek Duits (Deutsch Kombi 4) bij een uitleg over spellingsregels.

Beoordeel de volgende stellingen bij deze illustratie die uitgaan van een cognitivistische visie op leren en instructie.

- 1 Een dergelijke tekening is een weergave van de interne schema's over de verbuiging van hoeveelheden in het Duits bij een leerling.
- 2 De tekening ondersteunt vooral de organisatie van informatie in het werkgeheugen.
- 3 Deze tekening is een mnemonic voor de verbuiging van de eerste, de tweede in het Duits.
- 4 Het is aan te raden dat lerenden zelf dit soort tekeningen maken, in plaats van ze aan te bieden.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 15

In een handboek Duits, vinden we de volgende illustratie terug (tekenaar Inge Voets) bij het hoofdstuk 'Onderweg in een stad-zich informeren', Klett, Handboek Deutsch.Punkt 1 voor het middelbaar onderwijs (10/11 jarigen).

Bekijk deze illustratie vanuit cognitivistische theoretische concepten en beoordeel daarbij de volgende stellingen.

1. In de tekening vinden we verschillende representaties terug die passen bij het begrip "Stadt".
2. In deze afbeelding vinden we eenzijdig "beelden" terug als basis voor het schemabegrip bij het woord "Stadt".
3. De tekening is volledig een non linguïstische representatie (NLR) van het begrip "Stadt".
4. Deze grafische representatie komt overeen met roept één propositienetwerk op bij het begrip "Stadt".

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
 B. Alleen stelling 2 is correct.
 C. Alleen stelling 3 is correct.
 D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 16

Op deze foto zie je een jongen spelen met een oud fietswiel op het strand in Maputo (Mozambique). We bekijken dit "spel" vanuit de leertheorie van Bruner.

Beoordeel hierover de volgende stellingen.

1. Het bewegen is een voldoende garantie opdat deze jongen komt tot zelfontdekkend leren.
2. Via dit spel komt de jongen spontaan tot een evolutie naar een andere representatievorm volgens de theorie van Bruner.
3. Wanneer het fietswiel dikwijls valt bij het spel, dan is er sprake van een cognitief conflict zoals beschreven door Bruner.
4. Deze speelsituatie is meteen ook een leersituatie waarin 'enactive representations' centraal staan.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 17

Lees de volgende tekst over een onderzoek dat door Jonkers (NL) is opgezet over kennisverwerving.

Leerlingen moeten ruimte krijgen om nieuwe kennis op te bouwen door het bestuderen van voorbeelden van de te leren begrippen. Deze wijze van kennisconstructie stelt leerlingen met verschillende leerstijlen in staat om begrippen te leren.

Dit is een van de uitkomsten van een onderzoek naar het nut van theorie en voorbeeldbeschrijvingen in studieteksten, uitgevoerd door Herman Jonker. In het eerste experiment van zijn onderzoek vroeg Jonker aan leerlingen in 5-vwo om een studietekst op papier hardop te lezen en daarbij hardop te denken. In de daaropvolgende experimenten werden de teksten op het computerscherm aangeboden en in stilte gelezen. Gedurende die reeks experimenten kregen de leerlingen steeds meer vrijheid om te kiezen wat ze wilden lezen, zowel op paragraaf- als op hoofdstukniveau. Bij deze experimenten legde Jonker onder meer vast hoeveel tijd ze besteedden aan theorie- en voorbeeldparagrafen. De leerlingen lazen de studietekst voor het maken van een kennistoets. In het laatste experiment was de studietekst bedoeld als achtergrond bij het zelfstandig uitvoeren van een simulatieonderzoek over de werking van het menselijk geheugen.

Jonker stelt dat voorbeelden en persoonlijke ervaring noodzakelijk en onmisbaar zijn in het proces van kennisconstructie. Leerlingen zouden voldoende mogelijkheid moeten krijgen om nieuwe kennis te construeren door het bestuderen van voorbeelden van de te leren begrippen. Dit ondersteunt het proces van kennisconstructie en stelt leerlingen met verschillende leerstijlen in staat om verschillende trajecten te kiezen die tot begrip leiden.

Voorts concludeert Jonker dat theoriebeschrijvingen leidend zijn in het proces van kennisconstructie. Studenten zouden moeten leren theoriebeschrijvingen te gebruiken als richtinggevend kader om relevante ervaring te activeren en nieuwe begrippen te construeren. (zie http://www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOA_7CQCS5).

Beoordeel in relatie tot dit onderzoek de volgende stellingen:

1. Jonker stelt hier duidelijk vast hoe oude en nieuwe kennis via elaboratie- en organisatieprocessen aan elkaar gerelateerd worden.
2. Het aanbieden van voorbeeldparagrafen bij de theorie is belangrijker dan het laten terugvallen op eigen voorbeelden uit het lange termijn geheugen in functie schema-opbouw.
3. Verschillen in leerstijlen in dit onderzoek verwijzen naar verschillen in de representatiebasis van schema's.
4. In de tekst wordt – net zoals in het constructivisme - aangegeven dat het ontwikkelen van “scientific knowledge” volledig gebaseerd is op concrete ervaringen en voorbeelden.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 18

Op onderstaande foto zie je hoe twee kinderen in het Guangzhou City Museum, "archeoloog" mogen spelen en bijv. potscherven kunnen opgraven uit de zandbak en de oude pot kunnen reconstrueren. Beoordeel de stellingen die aansluiten bij de visie van Vygotsky en Bruner op leren.

1. Het manipuleren van de potscheren levert een *iconic representation* op.
2. De spelopzet om zo met archeologie ervaringen op te doen, is het aanbieden van een *psychological tool* aan de twee kinderen.
3. In het voorbeeld is 'scientific knowledge' irrelevant om tot kennisopbouw te komen.
4. Het manipuleren van de potscheren levert een *enactive representation* op dat gecombineerd met scientific knowledge een krachtig schemabegrip garandeert..

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 19

De constructivistische opvatting vindt haar oorsprong in de opvattingen van verschillende auteurs. Het is dus niet één samenhangende theoretische opvatting over leren en instructie; integendeel, de opvattingen kunnen sterk verschillen. Lees en beoordeel de volgende stellingen over drie historische voorlopers van het constructivisme: Bruner, Piaget en Vygotsky.

1. Piaget en Vygotsky baseren beiden het leerproces op sociale processen.
2. Fysisch-empirische kennis (Piaget) en enactive representations (Bruner) kunnen gelijkgesteld worden.
3. Alle leren bij Bruner en Vygotsky start uit de ervaring. Schoolse kennis draagt niet bij tot schemaontwikkeling.
4. Bruner en Vygotsky gaan beiden volledig uit van het belang van de sociale omgeving.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 20

In het thema "Evaluatie" werden heel wat nieuwe begrippen geïntroduceerd. Beoordeel de volgende stellingen over deze begrippen.

1. Performance assessment bepaalt de mate waarin lerenden nieuwe kennis kunnen toepassen.
2. Instaptoetsen hebben een summatieve functie.
3. "Scoren" bij evaluatie betekent dat men beslist of men geslaagd, niet-geslaagd is voor een evaluatie.
4. De PISA toetsing is een typische vorm van het bepalen van een toetsing op het macroniveau.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 21

In de foto hieronder zie je twee meisjes bezig die heel druk een rollenspel spelen met poppen (Havanna, Cuba, februari 2006). Beoordeel de volgende stellingen die het “spel” situeren bij een visie op leren en instructie van een bepaalde auteur.

Stellingen:

1. Deze twee meisjes doen “subjectieve kennis” op die evenwaardig is aan formele kennis.
2. Het spel garandeert een reflectief leerproces (Jonassen).
3. Het spel garandeert het doorlopen van een “experiential learning cycle”.
4. Het spel is een schoolvoorbeeld van een intentioneel leerproces (Jonassen).

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct

Vraag 22

De kwaliteit van de evaluatie kan op verschillende manieren benaderd worden. Lees en beoordeel de volgende stellingen over kwaliteitscriteria bij de evaluatie.

1. Wanneer stagiairs protesteren omdat de stage-evaluatie enkel gebaseerd is op de mening van de stagebegeleider van de opleidingsinstelling, dan verwijst hun kritiek naar het kwaliteitscriterium *recentheid* bij evaluatie.
2. Wanneer we de vaardigheid van een leerling-architect bepalen op basis van computermodellen van zijn/haar plannen, dan roept dit vragen op over de *betrouwbaarheid* van dit examen.
3. Wanneer een student-kok beoordeeld wordt op basis van zijn/haar prestaties in een "school"restaurant, dan kunnen we de *authenticiteit* van deze toets in vraag stellen.
4. Wanneer we het examen van verpleegsters/vroedvrouwen gebaseerd wordt op video-opnames van een bevalling, dan is voldaan aan de kwaliteitseis *authenticiteit*.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 23

Lees dit artikel uit De Standaard van vrijdag 21 maart 2008 .

Iedereen wil in academische hitparade

BRUSSEL - Internationale rankings zijn alleen op het wetenschappelijk onderzoek gebaseerd. Daarom werkt de OESO aan een nieuwe hitparade, voor het beste onderwijs.

Elk jaar heerst er nervositeit wanneer de twee belangrijkste internationale rankings, de ranking van de Times Higher Education Supplement en die van de Sjanghai Jiao Tong universiteit, bekendgemaakt worden (“ranking” staat voor rangschikking op basis van specifieke criteria). Universiteitsbesturen zijn vooral zenuwachtig omdat ze met een slecht cijfer bij hun buitenlandse collega's een belabberd figuur slaan. Maar ook omdat de rankings de Vlaamse 18-jarigen op verkeerde ideeën zouden brengen.

Nochtans hebben die rankings niets met onderwijs te maken. Ze meten vooral de wetenschappelijke prestaties van de professoren. Als de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (Oeso) in haar opzet slaagt, wordt binnenkort aan dat euvel verholpen. Ze onderzoekt de mogelijkheid van een universitaire onderwijsgebaseerde ranking. De studenten van alle universiteiten zouden dan aan testen worden onderworpen die de leerresultaten van de studenten meten. Het idee is gebaseerd op de Pisa-rangschikking die de Oeso maakt voor het secundair onderwijs -met de Vlaamse leerlingen aan de wereldtop.

(...)

Volgens Vandevelde is de impact van de rankings, samen met de globalisering, toegenomen.

Beoordeel nu de volgende stellingen naar aanleiding van dit artikeluittreksel. “Ranking” wordt daarbij als een vorm van “evaluatie” van onderwijsinstellingen benaderd.

1. Wanneer men stelt dat “*die rankings niets met onderwijs te maken hebben*”, dan valt men de validiteit van de toetsing aan.
2. Alle “*studenten van alle universiteiten aan testen onderwerpen die de leerresultaten meten*”, dan betekent dit dat men alle universiteiten en hun studenten kan vergelijken op basis van dezelfde norm.
3. Ranking past bij een schoolontwikkelingsaanpak van onderwijsinstellingen.
4. Evaluatie, gebaseerd op performance indicatoren, gaat verder dan de hier geschetste vorm van studententoetsing.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 24

Lees dit artikel uit Het Nieuwsblad van 22 januari 2007 en beoordeel nadien de stellingen.

De middelbare scholen van uw provincie doorgelicht - Het scholenrapport

Waarin is een school goed? En wat kan ze beter? Het doordachte antwoord op deze vragen vindt u vandaag in Het Nieuwsblad/De Gentenaar. In deze provinciale bijlage geven we voor elke school het oordeel van de onderwijsinspectie, met telkens een reactie van de school. De kwaliteit van onderwijs is een cruciale zorg van ouders en leerlingen. Maar hoe achterhalen zij de sterke en zwakke punten van de scholen? Meestal door met kennissen en familieleden te praten. Nochtans bestaan de doorlichtingsverslagen. Ze zijn het resultaat van de professionele beoordeling door een team inspecteurs. Het is de eerste keer dat de conclusies daaruit worden gepubliceerd.

De verslagen zijn wel al langer beschikbaar op het departement, maar ze verlieten tot nog toe alleen het archief wanneer iemand ze opvroeg. Dat de publicatie zolang op zich heeft laten wachten – de eerste doorlichtingen dateren van 1994 – komt door de koudwatervrees in onderwijsmiddelen. Velen vreesden dat dit tot „Engelse toestanden" zou leiden. In Groot-Brittannië publiceren de media lijstjes van de honderd beste en de honderd slechtste scholen van het land. Dergelijke „rankings" zijn op dit moment niet mogelijk in ons land, omdat we niet over vergelijkbare cijfers van alle scholen beschikken. Onze buurlanden baseren zich daarvoor op centrale toetsen, die bij ons niet bestaan.

Beoordeel nu de volgende stellingen naar aanleiding van dit artikeluittreksel.

1. Doorlichtingsverslagen passen bij een accountability aanpak van de macro-evaluatie in het Vlaamse Onderwijs.
2. De centrale toetsen uit Groot-Brittannië passen bij de CIPO-benadering van het Vlaamse onderwijs.
3. Doorlichtingsverslagen hebben een formatieve evaluatiefunctie voor Vlaamse scholen.
4. Het vergelijken van doorlichtingsverslagen van verschillende scholen is een vorm van criteriumgebaseerde toetsing.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 25

Lees volgende tekst in relatie tot het thema curriculumontwikkeling.

Bewindslieden Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, geven startsein debat 'kennis voor morgen'

De bewindslieden van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen hebben vandaag in Delft het startsein gegeven voor het debat 'Kennis voor morgen'. Het debat zal een jaar duren. Doel van het kennisdebat is om te verkennen welke rol kennis in de komende jaren kan en zal spelen in de samenleving, en één en ander op wenselijkheid te beoordelen.

Ter voorbereiding op de start van het debat zijn er ronde-tafelgesprekken gevoerd, is er een publieksonderzoek gehouden, en hebben zes mensen een beschouwing geschreven over de rol van kennis in onze samenleving.

1. Kennis, wat moet iedereen weten en kunnen

Lezen en schrijven in de Nederlandse taal, rekenen, daarmee alleen red je het vandaag de dag niet meer. Er wordt steeds meer van je geëist, zoals omgaan met nieuwe computerprogramma's en met ingewikkelde apparaten.

2. Kennis en omgaan met elkaar

Veilig over straat lopen, samenwerken met collega's, met elkaar iets bereiken, elkaar helpen op moeilijke momenten. Veel mensen hebben het gevoel dat het vroeger vanzelfsprekend was; je hoefde het niet eens te leren! De wereld verandert. We ontmoeten vaker mensen uit andere hoeken van de wereld. We maken veel meer zelf uit wat goed en wat slecht is. We gaan meer onze eigen gang. Wie er in de buurt wonen weten veel mensen niet. Alles kan en steeds meer mag, zo lijkt het.

3. Kennis en economische kracht

Zonder kennis staan onze economische kracht, werkgelegenheid en vernieuwing op de tocht. Kennis en technologie worden steeds belangrijker voor het ontwikkelen en vervaardigen van nieuwe producten en diensten.

(Bron: <http://www.minocw.nl/actueel/persberichten/11898/Bewindslieden-OCenW-geven-startsein-debat-kennis-voor-morgen.html>)

1. De verwijzing naar “leren omgaan met nieuwe computerprogramma's”, betekent dat men de sociale efficiëntiebenadering voor het curriculum volgt.
2. De verwijzing in rubriek 1 - “*Lezen en schrijven in de Nederlandse taal*” - verwijst naar de humanistische visie op het curriculum.
3. De verwijzing naar het belang van de “*economische kracht, werkgelegenheid*”, betekent dat men een sociale efficiëntiebenadering voor het curriculum wenst te volgen.
4. De uitwerking bij “2. *Kennis en omgaan met elkaar*”, betekent dat men een ontwikkelingspsychologische benadering voor het curriculum volgt.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 26

In deze vraag bekijken we hoe epistemologische posities een invloed kunnen hebben op de manier van het ontwerpen van instructie:

1. Een objectivistische visie impliceert dat er geen enkele diadische relatie van belang is bij instructie.
2. Een constructivistische epistemologische positie betekent dat we geen leerplan accepteren.
3. Volgen we een cognitivistische visie en vragen we de lerenden individueel een “mind map” uit te werken bij een gegeven studietekst, dan zijn we objectivistisch bezig.
4. Bij een constructivistische aanpak accepteert men dat lerenden fouten maken.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 27

Een keuze voor het objectivisme of het constructivisme heeft duidelijke gevolgen voor de benadering van de kennisverwerver.

Lees en beoordeel hierover de volgende stellingen:

1. Dankzij taal delen alle kennisverwervers een objectivistische kennisbasis.
2. Wanneer een lerende modelleert wat geobserveerd wordt, dan weerspiegelt dit de objectieve structuren van de werkelijkheid.
3. Bij het objectivisme staat het begrijpen van de externe werkelijkheid centraal.
4. Doordat het objectivisme de individuele kennisopbouw centraal stelt, impliceert dit dat er individuele verschillen aanvaard worden in de opgebouwde kennis.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 28

In een recent onderzoek werd een test ontwikkeld waarbij lerenden na het onderzoek gevraagd werden aan te geven in welke mate ze metacognitief gehandeld hebben. Lees en onderzoek of de volgende 4 testitems juist gesitueerd worden volgens de taxonomie van Brown:

1. Het item "~~Ik stelde mij de vraag: Hoe moeilijk zal dat hier zijn?~~" verwijst naar planning als vorm van metacognitieve regulatie
2. Het item "~~Op het einde bedacht ik: Ik zou beter alles nog eens overkijken vooraleer aan het toetsgedeelte te beginnen~~". "~~verwijst naar monitoring als vorm van metacognitieve regulatie~~
3. Het item "~~Ik heb gedacht: Ik zal waarschijnlijk iets wel verstaan, maar dan ben ik niet meer zeker of ik het vorige nog beet heb?~~" verwijst naar evaluatie als vorm van metacognitieve regulatie
4. Het item "~~Ik maakte bij mezelf de bedenking: Wat weet ik hier weinig over~~" verwijst naar monitoring als vorm van metacognitieve regulatie

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 29

Situeer de volgende ontwerpstappen in het IDI-model van het "Instructional Design Institute". *Eva Bal is gekend voor haar theater. Zij oriënteert zich op het ontwerpen van een theaterstuk voor kinderen over kinderen van asielzoekers in ons land. Zij baseert zich voor het theaterstuk op een reeks tragische verhalen over gezinnen die na 6 jaar in Vlaanderen te verblijven, plots terug moeten naar hun thuisland. En wat met de kinderen die ondertussen perfect geïntegreerd waren in Vlaanderen?*

Beoordeel in welke mate de volgende ontwerpstappen voor het theaterstuk correct gesitueerd worden in het IDI-model:

1. Eva Bal en haar medewerkers kiezen ervoor om als informele leerdoelen voorop te stellen: (1) Gevoelig worden voor de thematiek en (2) Beseffen dat wetten of regels nodig zijn om asielzoekers op te vangen. Dit hoort bij IDI-stap 4.
2. Men beslist om een interactief theaterstuk uit te werken waarbij het publiek ook voor een stuk zal meespelen. Men zal bijv. in een de tweede akte een gezelschapsspel spelen waarbij vier willekeurig gekozen kinderen uit de zaal mogen meedoen. Dit hoort bij IDI-stap 6.
3. Men ontwerpt een kleine vragenlijst zodat men na een schoolbezoek aan het theater ook op school verder kan nadenken over het speelstuk. Dit sluit aan bij IDI-stap 5.
4. De medewerkers van Eva Bal interviewen lagere schoolleerlingen ter voorbereiding van de uitwerking van het theaterstuk. Dit hoort bij IDI-stap 1.

Maak een keuze uit de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 30

Het begrip "schema" is de kern van het leerproces volgens cognitivisten. We hebben dit begrip uitgebreid belicht in de cursus.

Beoordeel op basis van deze uiteenzetting de volgende stellingen over dit begrip:

1. Het schemabegrip vinden we niet terug bij behavioristen en constructivisten.
2. Zowel bij declaratieve, procedurele als metacognitieve kennis is er sprake van schema's.
3. Een schema als een "netwerk" zien betekent dat we een schema altijd in samenhang met andere schema's bekijken in de geheugenstructuur.
4. Een script is een verwijzing naar schema's die een procedure helpen opbouwen.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Even nadenken?

- Heb je bij alle vragen voldoende nagedacht over de kennisbasis bij kernbegrippen, theorieën en voorbeelden?
- Heb je eventueel die kennisbasis wat gereconstrueerd aan de hand van schema's of tabellen in dit antwoordboekje?
- Heb je het juiste antwoord overgebracht op het roze scoreformulier? Bij **ALLE vragen**?
- Heb je alles ook in het net overgeschreven in de **tweede kolom**?
- Ben je niet vergeten **op elk blad** je studentennummer in te vullen?